

Europlant betaalt €33,56 in pootgoedpool

Heerenveen – Kweekbedrijf Europlant Aardappel maakt over oogst 2013 een gemiddelde poolprijs bekend van €33,56 per 100 kilo. Dit geldt voor alle rassen en pootgoedmaten op basis van herfstlevering, los afgehaald, klasse S tot en met A, voor afdracht van licenties en exclusief btw.

Het gemiddelde van alle vergoedingen voor zaken als bewaring

en opzakken is €3,67. Daarmee komt de gemiddelde uitbetaling met vergoedingen op €37,23 per 100 kilo. Volgens Europlant was er goede vraag. "Ook voor de relatief nieuwe rassen Antonia, Alexandra, Concordia en Regina was brede belangstelling."

Over oogst 2012 betaalde Europlant €30,12 plus €3,84 bewaarvergoeding per 100 kilo.

Productschap Akkerbouw lijdt verlies in 2013

Den Haag – Het Productschap Akkerbouw (PA) leed in 2013 een verlies van €5,1 miljoen. Voor dit jaar begroot het PA een verlies van €4 miljoen. Aan het eind van 2014 heeft het PA nog een eigen vermogen van €4,5 miljoen. Dat blijkt uit de jaarrekening over 2013 en de herziene begroting voor 2014, die gisteren zijn goedgekeurd door het PA-bestuur.

Het productschap had begin 2013 nog een eigen vermogen van €13,6 miljoen. Voor dat jaar zijn de heffingen verlaagd. Voor dit jaar zijn de heffingen op nul gezet. Daardoor dalen de inkomsten van €16,1 miljoen in 2013 naar €1,9 miljoen dit jaar. Het eigen vermogen zakt naar €4,5 miljoen op 31 december 2014, blijkt uit de herziene begroting.

De productschappen worden per 1 januari 2015 opgeheven. Het Productschap Akkerbouw wil het

eigen vermogen dit jaar terug brengen naar nul, zegt secretaris Matthé Elema. "Het is de bedoeling dit geld te besteden aan activiteiten die overeenstemmen met de doelstellingen van het productschap, toegespitst op die sectoren die de reserves hebben opgebouwd."

"Geld dat in het verleden is opgebracht door akkerbouwers, komt ten goede aan hen. Bakkersgeld gaat terug naar de bakkerijsector. Het ligt voor de hand om bijvoorbeeld de reserves van de teeltfondsen te besteden aan toekomstig onderzoek, dat wordt uitgevoerd in opdracht van de nog op te richten Brancheorganisatie Akkerbouw", zegt Elema.

Het was de bedoeling om de Brancheorganisatie Akkerbouw gisteren na de bestuursvergadering op te richten. Omdat nog niet alle handtekeningen zijn gezet, gebeurt dat binnenkort.

Steunbetuigingen voor behoud NAK

Emmeloord – Een actiegroep van pootgoedtelers ontving in een halve dag ruim vierhonderd steunbetuigingen om de keuringsdienst NAK te behouden. De overheid wil de plantaardige keuringsdiensten samenvoegen in één publiekrechtelijk bestuursorgaan. De telers zien dat niet zitten, omdat ze vrezen voor de goede naam van de NAK en voor kostenstijgingen. Ze verzamelen steunbetuigingen en gaan die aanbieden aan de politiek.

Woordvoerder en pootgoedteler Piet Boudeling is tevreden over het aantal steunbetuigingen. "Er zijn zo'n 1.600 telers, die pootgoed leveren onder het NAK-label. Een kwart had binnen een halve dag

Veel telers willen dat de NAK de keuringen blijft uitvoeren. Foto RB

al hun steun betuigd. Uit hun reacties blijkt dat telers vinden dat de overheid de handen af moet houden van de NAK. De sector betaalt zelf de kosten voor de keuringen. En het loopt prima."

Watter: lelievirus PIAMV de baas met desinfectiemiddel in spoelwater

ACHTERGROND

DOOR PETRA VOS

Nontox van het Drentse bedrijf Watter, opgericht door de tweelingbroers Alfred en Arjan Koop, wordt in allerlei sectoren gebruikt als desinfectiemiddel. In ziekenhuizen, maar ook de landbouw, bijvoorbeeld de intensieve veehouderij. Het doel is gebruikers zelfvoorzienend te maken in desinfectie.

Lielieteler Jan Seubring hoorde ervan op de radio en nam contact op met Watter. Zo kwam het balletje voor de lelieteelt aan het rollen.

Met het desinfectiemiddel kan Watter kruisbesmettingen in dompelbaden voorkomen, terwijl het plantgoed wel wordt ontsmet. Dat spoelwater is besmet met het virus is twee jaar geleden vastge-

Het virus PIAMV zorgt voor grote problemen in de lelieteelt. Door het ontsmettingsmiddel Nontox te gebruiken in spoelwater, kan kruisbesmetting in dompelbaden voorkomen worden.

steld met de PCR-toets. Water is een belangrijke verspreidingsbron voor PIAMV, zegt Weijndand Saathof van het nauw betrokken onderzoeksinstituut HLB.

"Bloembollen komen zowel bij de teelt als na de oogst en bij de ontsmetting vlak voor het planten in aanraking met water. Allemaal besmettingsmomenten."

Koop: "Met PCR hebben we aangetoond dat in vrije partijen toch PIAMV voorkomt. Dat is schrikken. Niet dompelen is geen

Gert (r) en Jan Seubring: "Je moet niet te veel beren op de weg zien, want dan kom je nergens." Foto Petra Vos

'Lelies weer virusvrij te telen'

DOOR PETRA VOS

Jan (62) en zonen Gert (31) en Ben (28) Seubring hebben in het Drentse Beilen een bloembollen- en akkerbouwbedrijf van 133 hectare met als hoofdtak 60 hectare lelies. Ook deze bollentelers werden door het PIAMV-virus opgeschrikt. De rust is wedergekeerd nu ze werken met gedesinfecteerd uitgangsmateriaal. In de vrij nieuwe schuur prijkt de blauwgrijze machine van het bedrijf Watter waarin het desinfectiemiddel wordt gemaakt. Jan Seubring vertelt over zijn ervaringen.

Hoe ontdekten jullie het virus?

"Vijf jaar geleden zagen we bruine vlekjes op het blad, voordat de lelie in bloei kwam. We dachten eerst aan ijzergebrek, maar dat bleek het niet te zijn. Heel af en toe zagen we het bij een partijtje in het veld, maar in de broeierij wordt het pas echt goed zichtbaar. Het bleek een contactvirus dat in de hele leliesector voorkomt."

En toen hoorde u op de radio over Nontox.

"In de herfst van 2012 hoorde ik

Het desinfecteren van uitgangsmateriaal is een belangrijk deel van de oplossing die lielieter Jan Seubring vond in de strijd tegen het virus PIAMV.

een verslag over de toepassing van dit product in pluimvee. Ik heb direct contact gelegd met Watter. We zijn samen gaan zoeken naar een oplossing. Zo zijn we het pilotbedrijf geworden."

Waar leidde dat toe?

"Vorig jaar hebben we de eerste bollen gedompeld in een bad met Nontox. In de zomer zagen we een positief resultaat in het veld. Afgelopen winter is het verder onderzocht en dit jaar hebben we al het plantgoed met het middel behandeld. Behalve de bollen die verkocht worden, want daar is nog geen onderzoek naar gedaan. Maar met je plantgoed moet je verder, dat blijf je tegenkomen op je bedrijf, het is een meerjarige teelt. Wij geloven in deze oplossing. Het kost €6 per 1.000 liter, dat is toch niks als je er zo'n probleem mee oplost."

Heeft PIAMV u veel gekost?

"We hebben veel besmet uitgangsmateriaal moeten weggooiën. Als er geen oplossing was gekomen, hadden we moeten stoppen met de lelieteelt. Maar het heeft ook een positieve keerzijde: vorig jaar liepen de bollen zo ongeveer weg, omdat er meer vraag was dan aanbod. Dat heeft vast met PIAMV te maken. Twee jaar geleden waren er onvoldoende schubbollen beschikbaar en dat scheelt nu in de leverbare bollen."

Is het probleem nu opgelost?

"We zijn er nog niet. Die Watter-machine gaat bijvoorbeeld nooit meer weg. Daarnaast blijft dit virus ons geld kosten, want het vraagt om meer bedrijfshygiene. Zo moeten de kisten vanaf nu jaarlijks worden ontsmet. En dat moet iemand doen. Zo is het hele teeltproces duurder geworden door PIAMV. We moeten het beheersbaar houden. Het wordt er niet makkelijker van en sommige bedrijven zijn versneld met de lelieteelt gestopt, maar wij zien dit als een uitdaging. Je moet ook niet te veel beren op de weg zien, want dan kom je nergens."

optie. Het virus in het dompelbad doden wel. Ons middel is jaren geleden getest op de werking tegen virussen en wordt in allerlei sectoren toegepast in het kader van hygiënisch werken. Het blijkt ook effectief in de lelieteelt."

Nu wordt het middel ook getest door Stichting Regionaal Onderzoek in Noord- en Oost-Nederland (ROL) en HLB. De bevindingen worden op 22 augustus op een open dag gepresenteerd.

De meeste leliebedrijven zijn heel alert, vertelt Saathof. "Zo veel mogelijk met schoon materiaal beginnen. Er zijn veel besmette partijen geruimd en ondernemers laten monsters nemen en treffen hygiënemaatregelen. Zo komt het onder controle."

De filosofie van de Nontox-toepassing is: preventief schoon werken voorkomt problemen in een later stadium.

Watter maakt een machine, een Elektronisch-Chemische Active-

De Watter-machine die Nontox produceert. Foto RB

ringssysteem (ECA). Met die machine wordt op locatie Nontox geproduceerd tot de voor dat bedrijf gewenste – door Watter berekende – samenstelling die virussen, bacteriën en schimmels doodt. Doordat het middel op locatie wordt gemaakt, is het toegelaten. Nontox laat geen residu achter en is niet schadelijk voor het gewas. Het middel kost €6 per 1.000 liter en is voor iedereen be-

schikbaar. Het apparaat kost €25.000, met de mogelijkheid voor Milieu-investeringsaftrek (MIA) en Willekeurige afschrijving milieu-investeringen (VAMIL). Tot 1 september is er een korting om de fabricageplanning te bevorderen. "Er staan nu wereldwijd zo'n 200 apparaten, waarvan zo'n 60 in de agrarische sector in Nederland. Ik denk dat alle bollentelers tot de doelgroep behoren. Als je niet instapt, krijg je volgend jaar geheel gedonderd met kruisbesmetting."

Over volvelds spuiten wil Koop het niet hebben. "Dat hebben we nog niet onderzocht. Wij richten ons op wat we weten en dat zijn de noodzakelijke hygiënestappen in het verwerkingsproces."

Wel heeft het middel veel meer toepassingsmogelijkheden die ook al getest zijn. "Overall waar water wordt gebruikt, moet je ons inzetten om kruisbesmetting te voorkomen."